

Rechtsbijstandverzekering voor bedrijven

Voorwaarden van verzekering nr. BR 13

Afrikaweg 2
Postbus 3012, 2700 KV Zoetermeer

sinds 1850

Algemene voorwaarden

Artikel 1 Algemene bepalingen

1. De grondslag van de verzekering wordt gevormd door de bij de aanvraag en/of een verzoek tot wijziging verstrekte gegevens.
2. De in het polisblad vermelde gegevens met betrekking tot het bedrijf of beroep van de verzekeringnemer en de verzekerde hoedanigheid worden aangemerkt als door de verzekeringnemer te zijn verstrekt.
3. De bij de aanvraag van de verzekering verstrekte persoonsgegevens en de eventueel nader over te leggen persoonsgegevens worden door de maatschappij verwerkt ten behoeve van het aangaan en uitvoeren van overeenkomsten, het beheren van daaruit voortvloeiende relaties, het tegengaan van fraude, het uitvoeren van statistische analyse, het voldoen aan wettelijke verplichtingen en het uitvoeren van marketingactiviteiten. Op deze verwerking van persoonsgegevens is de gedragscode 'Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen' van toepassing (zie www.verzekeraars.nl). Voor het beheersen van risico's en het tegengaan van fraude kan de maatschappij persoonsgegevens bij de Stichting CIS raadplegen. Het privacyreglement van de Stichting CIS is hierop van toepassing (zie www.stichtingcis.nl).
4. Klaverblad Verzekeringen heeft Klaverblad Rechtsbijstand Stichting te Zoetermeer, verder te noemen de Stichting, aangewezen voor het verlenen van rechtsbijstand, het geven van adviezen en het vergoeden van kosten, alsmede de (rechts)personen die in haar opdracht en voor haar rekening werkzaamheden met betrekking tot de buitengerechtelijke incasso verrichten.
5. Op de verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.
6. Deze polisvoorwaarden zijn uitsluitend in het Nederlands beschikbaar. Alle communicatie vanuit de maatschappij voorafgaand aan de verzekeringsovereenkomst of tijdens de looptijd van de verzekering vindt in het Nederlands plaats.

Artikel 2 Begripsomschrijvingen

1. Onder verzekeringnemer wordt verstaan degene met wie deze verzekering is aangegaan en die in het polisblad als zodanig wordt aangeduid.
2. Onder verzekerde worden verstaan de verzekeringnemer in zijn in het polisblad genoemde hoedanigheid, alsmede de (eventueel) in het polisblad genoemde medeverzekerden, eveneens in hun aldaar genoemde verzekerde hoedanigheid.
3. Onder maatschappij wordt verstaan Klaverblad Schadeverzekeringsmaatschappij N.V., gevestigd aan de Afrikaweg 2, 2703 AW Zoetermeer, Postbus 3012, 2700 KV Zoetermeer, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 27026608 en in het register financiële dienstverleners van de AFM onder vergunningnummer 12000473.
4. Onder premie worden tevens verstaan de telkens bij elke premie verschuldigde kosten en assurantiebelaasting.
5. Onder premievervaldag worden verstaan de ingangsdatum van de verzekering en de data waarop telkens de premie dient te worden betaald, zoals aangegeven in het polisblad.
6. Onder rechtsbijstand wordt verstaan:
  - a. het behartigen van de juridische belangen van de verzekerde die in een geschil betrokken is geraakt;
  - b. het vergoeden of voorschieten van de kosten van rechtsbijstand, die voortvloeien uit de in lid 7 genoemde activiteiten, zoals nader omschreven in artikel 3.

7. Onder het behartigen van juridische belangen wordt verstaan:
  - a. het adviseren van de verzekerde over zijn rechtspositie en over de mogelijkheden het door hem gewenste resultaat te behalen;
  - b. het voeren van verweer tegen (strafrechtelijke) vorderingen;
  - c. het geldend maken van vorderingen of namens de verzekerde indienen en verdedigen van verzoek- en bezwaarschriften;
  - d. het ten uitvoer leggen van vonnissen, beschikkingen of arbitrale uitspraken.
8. a. Onder gebeurtenis wordt verstaan het voorval dat of de feitelijke ontwikkeling die redelijkerwijs moet worden beschouwd als de oorzaak van het geschil. In geval van het verhaal van schade is het schadeveroorzakende voorval de gebeurtenis.
  - b. Een gebeurtenis waarvan de verzekerde niet op de hoogte was en ook niet op de hoogte behoefde te zijn, kan niet worden aangemerkt als oorzaak van het geschil. Bij twijfel is het aan de verzekerde dit aan te tonen.
  - c. Een samenhangend geheel van geschillen die voortvloeien uit een gebeurtenis wordt beschouwd als één geschil.
9. Onder Nederland wordt verstaan het in West-Europa gelegen grondgebied van het Koninkrijk der Nederlanden.

Artikel 3 Omvang van de verzekering

1. Een verzekerde kan aanspraak maken op rechtsbijstand ten behoeve van zijn werknemers, bestuurders of hun nagelaten betrekkingen als bedoeld in artikel 6:108 BW, voor verhaal van door hen geleden schade, ontstaan door een beschadiging aan lijf of goed (met uitzondering van motorrijtuigen) en ten behoeve van zijn werknemers en bestuurders voor bijstand in een strafzaak. Deze aanspraak kan alleen gemaakt worden als het voorval waaruit de behoefte aan rechtsbijstand voortvloeit in direct verband staat met de uitvoering van werkzaamheden voor de verzekerde.
2. Als een verzekerde betrokken is geraakt in een geschil bij de uitoefening van zijn ondernemersactiviteiten in zijn verzekerde hoedanigheid heeft hij aanspraak op rechtsbijstand, voor zover hij in dat geschil betrokken is geraakt in een op geld waardeerbaar belang.
3. De aanspraak op rechtsbijstand geldt alleen als wordt voldaan aan beide onderstaande voorwaarden:
  - a. de gebeurtenis, het geschil en de daaruit voortvloeiende behoefte aan rechtsbijstand doen zich voor gedurende de looptijd van de verzekeringsdekking;
  - b. de gebeurtenis, het geschil en de daaruit voortvloeiende behoefte aan rechtsbijstand konden bij aanvang van de verzekeringsdekking redelijkerwijs niet worden voorzien.
4. De interne kosten van rechtsbijstand door een medewerker van Stichting worden volledig vergoed.
5. De onderstaande externe kosten worden vergoed voor alle verzekerden tezamen tot in totaal ten hoogste het op het polisblad genoemde verzekerde bedrag per gebeurtenis:
  - a. de kosten van externe deskundigen die door de Stichting worden ingeschakeld, voor zover deze kosten redelijk en noodzakelijk gemaakt zijn voor de uitvoering van de opdracht;
  - b. dat deel van de kosten van een door de Stichting ingeschakelde mediator, dat voor rekening van de verzekerde komt voor zover deze kosten naar oordeel van de Stichting noodzakelijk zijn voor de verlening van mediation;
  - c. de kosten van getuigen voor zover door een rechter toegevoegd;
  - d. de proceskosten die ten laste van de verzekerde blijven of waartoe hij in een onherroepelijk vonnis is veroordeeld;
  - e. de noodzakelijke, in overleg met de Stichting te maken reis- en verblijfkosten van de verzekerde als zijn persoonlijk verschijnen voor een buitenlandse rechter is bevolen of dringend gewenst wordt door de ingeschakelde advocaat;
  - f. de kosten die verbonden zijn aan de ten uitvoerlegging van een vonnis.

6. In alle geschillen geldt een eigen risico van 10% over de advocaatkosten.
7. De Stichting schiet de kosten voor die op grond van een contractuele of wettelijke bepaling verhaald, verrekend of door anderen vergoed kunnen worden. Als deze voorgeschoten kosten daadwerkelijk verhaald, verrekend of door anderen vergoed zijn, komen deze aan de Stichting toe.
8. a. De Stichting schiet aan de verzekerde een waarborgsom voor van ten hoogste € 50.000,- als door een buitenlandse overheid in verband met een gedekte strafzaak, de betaling van een waarborgsom wordt verlangd voor zijn vrijlating of die van verzekerdes werknemer of bestuurder, de teruggave van hem toebehorende goederen of de opheffing van een beslag daarop.
- b. Door het aanvaarden van het voorschot, machtigt de verzekerde de Stichting onherroepelijk daarover te beschikken zodra het weer wordt vrijgegeven en aanvaardt hij de verplichting, zijn volle medewerking te verlenen aan het verkrijgen van onverwijld restitutie aan de Stichting.
- c. De verzekerde is verplicht het voorschot zo spoedig mogelijk terug te betalen, maar in ieder geval binnen één jaar nadat het is verstrekt.

Artikel 4 Dekkingsgebied

1. In geval van een vordering op grond van een onrechtmatige daad en in geval van een strafzaak wordt rechtsbijstand verleend in Europa en de landen rondom de Middellandse Zee, mits de rechter van één van die landen bevoegd is en het recht van één van die landen van toepassing is.
2. In alle overige gevallen wordt rechtsbijstand alleen verleend in Nederland, mits de rechter in Nederland bevoegd is en het Nederlandse, Duitse, Belgische of Luxemburgse recht van toepassing is.

Artikel 5 Uitsluitingen en beperkingen

1. De Stichting verleent geen rechtsbijstand als het geschil zich heeft voorgedaan binnen 3 maanden na de ingangsdatum van de verzekering. In geval van een geschil over onteigening is deze termijn 12 maanden. Dit geldt op overeenkomstige wijze voor een na de ingangsdatum van de verzekering afgesloten aanvullende dekking. Dit geldt niet als de verzekering direct aansluit op een soortgelijke verzekering waaraan de verzekerde bij voortbestaan dezelfde rechten had kunnen ontlenen.
2. De Stichting verleent geen rechtsbijstand:
  - a. als de gebeurtenis veroorzaakt is door of bestaat uit atoomkernreacties* of molest*;
  - b. als het financiële belang van de verzekerde bij het juridische geschil niet groter is dan € 450,-; dit geldt niet voor verhaal van schade die in het verkeer is ontstaan en voor strafzaken;
  - c. als de verzekerde in strijd met de polisvoorwaarden handelt en de belangen van de Stichting daardoor schaadt; daarvan is in ieder geval sprake als hij zijn verzoek om rechtsbijstand zo laat heeft aangemeld dat de Stichting alleen maar met meer inspanningen of meer kosten rechtsbijstand zou kunnen verlenen;
  - d. als het geschil het beoogde of zekere gevolg is van het handelen of nalaten van de verzekerde of als hij het ontstaan daarvan of van de behoefte aan rechtsbijstand willens en wetens heeft geaccepteerd om enig voordeel te behouden of te behalen;
  - e. over de onderhavige verzekeringsovereenkomst (de Stichting vergoedt echter alsnog de redelijk gemaakte kosten van rechtsbijstand als de verzekerde in een onherroepelijk vonnis gelijk krijgt);
  - f. in een strafzaak als de gebeurtenis een (voorwaardelijk) opzetdelict inhoudt, dan wel als de verzekerde willens en wetens heeft gehandeld; als bij het einde van de zaak deze omstandigheden afwezig blijken te zijn, vergoedt de Stichting alsnog de redelijk gemaakte kosten van rechtsbijstand, overeenkomstig artikel 3;
  - g. in geschillen die zijn ontstaan doordat de verzekerde instaat voor verplichtingen van anderen of doordat een vordering of verplichting van een ander op hem is overgegaan;
  - h. voor zover de verzekerde voor de behartiging van zijn belangen aanspraak kan maken op een aansprakelijkheidsverzekering.
3. De Stichting verleent geen rechtsbijstand als het juridische geschil verband houdt met:
  - a. het verwerven, voorhanden hebben, onderhouden, besturen en verkopen van motorrijtuigen, vaartuigen en luchtvaartuigen;
  - b. het besturen van een voer- of vaartuig, terwijl de bestuurder niet bevoegd was dit te besturen; de Stichting doet hierop geen beroep als in een strafzaak de vervolging geen betrekking heeft op het onbevoegd besturen of als de verzekerde die het verzoek om rechtsbijstand doet, niet wist en redelijkerwijs niet kon weten dat de bestuurder onbevoegd bestuurde;
  - c. (verweer tegen) een aanvraag tot faillissement of surseance van betaling, alsmede in een geschil gedurende de tijd dat verzekerde in faillissement of surseance van betaling verkeert;
  - d. industriële en intellectuele eigendom, zoals auteurs-, octrooi-, merken- of wkekersrecht, met uitzondering van geschillen over de handelsnaam of domeinnaam;
  - e. geldelijke bijdragen van de overheid, zoals subsidies;
  - f. het voeren van verweer tegen vorderingen uit onrechtmatige daad, waaronder mede begrepen daarvoor in de plaats komende regresvorderingen en vorderingen op grond van artikel 5:37 BW;
  - g. het bestrijden van algemeen verbindende rechtsregels, een bestemmingsplan daaronder niet begrepen, die een overheidsorgaan heeft vastgesteld of wil vaststellen;

- h. onroerende zaken, tenzij deze betrekking hebben op:
  - onroerende zaken op een op het polisblad vermeld risicoadres;
  - onroerende zaken op een nog niet op het polisblad vermeld risicoadres die bestemd zijn voor eigen gebruik, met uitzondering van geschillen over aanneemovereenkomsten met een aanneemsom van meer dan € 100.000,- en mits de eventuele aanneemovereenkomst schriftelijk is aangegaan en de verzekerde voldoet aan de verplichtingen uit artikel 10;
- i. bodemverontreiniging;
- j. het stichten van een onderneming of het beëindigen van de verzekerde onderneming;
- k. organen van de verzekerde rechtspersoon of over samenwerkingsverbanden in een (personen)vennootschap of rechtspersoon;
- l. het verwerven van een (deel van een) onderneming alsmede het overdragen van (een deel van) de verzekerde onderneming;
- m. het aantrekken en beheren van kapitaal of het verschaffen van zekerheid;
- n. fiscale of fiscaalrechtelijke geschillen met overheidsinstanties; hieronder vallen ook geschillen over heffingen en heffingsvrije hoeveelheden (bijvoorbeeld mest-/melkquota), retributies, bijdragen, leges, invoerrechten en accijnzen.

Artikel 6 Verplichtingen van de verzekerde

1. De verzekerde die een verzoek om rechtsbijstand wil doen, meldt zijn verzoek zo spoedig mogelijk na het ontstaan van het geschil aan bij de Stichting.
2. Als twijfelachtig is of het verzoek om rechtsbijstand van de verzekerde betrekking heeft op een geschil, moet de verzekerde de aanwezigheid van een geschil aantonen door een deskundigenrapport. Dit rapport moet uitsluitend geven over de feitelijke gevolgen van de gebeurtenis en over de oorzaak en veroorzaker van het geschil. Geeft het rapport voldoende grond voor het verlenen van rechtsbijstand, dan vergoedt de Stichting de kosten van het rapport.
3. De verzekerde die om rechtsbijstand verzoekt, verleent alle medewerking aan de Stichting of aan de ingeschakelde externe deskundigen. Dit houdt in ieder geval in dat hij:
  - a. alle gegevens en stukken verstrekt die op zijn verzoek betrekking hebben;
  - b. op verzoek van de Stichting de omvang van het geschil en/of het (financieel) belang aannemelijk maakt;
  - c. de Stichting machtigt de stukken die een externe deskundige over zijn verzoek ter beschikking heeft in te zien;
  - d. zich desgevraagd civiele partij stelt in een strafzaak en meewerkt aan het verhalen van de gemaakte kosten van rechtsbijstand op derden;
  - e. verplicht is om alle medewerking te verlenen en/of om zijn rechten aan de Stichting over te dragen om de gemaakte of nog te maken kosten op derden te verhalen;
  - f. alles nalaat wat de belangen van de Stichting kan schaden.
4. De verzekerde is verplicht de door de Stichting voorgeschoten kosten, voor zover hij die ontvangt, te restitueren aan de Stichting. Daaronder worden onder andere verstaan de door de verzekerde ontvangen buitengerechtelijke kosten, de bij een onherroepelijk vonnis toegewezen proceskosten en de voor de verzekerde verrekenbare btw.

Artikel 7 Verlening van rechtsbijstand

1. De rechtsbijstand wordt verleend door deskundigen in loondienst van de Stichting, tenzij de Stichting besluit de verlening van de rechtsbijstand of een deel daarvan over te dragen aan een externe deskundige. Voor zover de deskundige in loondienst van de Stichting de rechtsbijstand verleent, overlegt de Stichting met de verzekerde over de wijze van behandeling en informeert hem over de haalbaarheid van het gewenste resultaat.
2. Als er geen redelijke kans (meer) is het gewenste resultaat te bereiken, wordt de rechtsbijstandverlening gestaakt.
3. De Stichting is bevoegd geen (verdere) bijstand te verlenen als het belang van de zaak niet opweegt tegen de (verder) te maken kosten van rechtsbijstand. De Stichting stelt dan een bedrag beschikbaar dat gelijk is aan het belang van de zaak.
4. Als het naar het oordeel van de Stichting noodzakelijk is de behandeling of een deel daarvan over te dragen aan een externe deskundige, is uitsluitend de Stichting bevoegd om, na overleg met de verzekerde, opdrachten daartoe te verstrekken.
5. Als de Stichting een opdracht geeft aan een advocaat om de belangen van de verzekerde in een gerechtelijke of administratieve procedure te behartigen, volgt de Stichting de keuze van de verzekerde. In alle andere gevallen bepaalt de Stichting de keuze. Als de zaak in Nederland dient, komen alleen advocaten die in Nederland zijn ingeschreven of kantoor houden in aanmerking. Dient de zaak in het buitenland dan moet de advocaat bij het gerecht in het betreffende land zijn ingeschreven.
6. De opdrachten worden steeds namens de verzekerde gegeven. De verzekerde machtigt de Stichting hiertoe onherroepelijk. De Stichting is niet verplicht om in het kader van eenzelfde verzoek om rechtsbijstand aan meer dan één advocaat (al dan niet in loondienst van de Stichting) of (andere) externe deskundige een opdracht te verstrekken. Voor zover de rechtsbijstand wordt verleend door een advocaat die niet in loondienst is van de Stichting, treedt de Stichting slechts op als financier van de daarmee gemoede kosten overeenkomstig de bepalingen die op deze verzekering van toepassing zijn.
7. De aansprakelijkheid voor schade door of in verband met de verlening van rechtsbijstand door deskundigen in loondienst van de Stichting is beperkt tot het bedrag waarop de afgesloten beroepsaansprakelijkheidsverzekering aanspraak geeft, vermeerderd met het eigen risico onder die verzekering. Een kopie van de polis met voorwaarden ligt ter inzage bij de Stichting. De Stichting is niet aansprakelijk voor schade door of in verband met de werkzaamheden van een door de Stichting ingeschakelde externe deskundige.

- Als de verzekerde, na toestemming van de Stichting, samen met een (aantal) andere belanghebbende(n) collectief actie voert via een externe deskundige, vergoedt de Stichting naar evenredigheid de ten behoeve van alle belanghebbenden gezamenlijk gemaakte kosten van rechtsbijstand.

Artikel 8 Geschillenregeling

- Als de verzekerde het oneens blijft met het oordeel van de Stichting over de regeling van het geschil waarvoor hij beroep op de verzekering heeft gedaan, dan kan hij de Stichting schriftelijk verzoeken dit meningsverschil voor te leggen aan een advocaat naar zijn keuze.
- De Stichting legt dan dit meningsverschil, met alle relevante stukken, voor aan de gekozen advocaat en verzoekt hem zijn oordeel te geven. Desgewenst verwoordt de verzekerde ook zelf nog eens het meningsverschil. Het oordeel van de advocaat is bindend voor de Stichting. De kosten zijn voor rekening van de Stichting en komen niet ten laste van het verzekerde kostenmaximum.
- De verlening van rechtsbijstand wordt door de Stichting voortgezet in overeenstemming met het oordeel van de advocaat, tenzij de verzekerde op dat moment te kennen geeft dat hij gebruik wil maken van het bepaalde in lid 5 van dit artikel.
- Als de Stichting de behandeling overdraagt aan een externe deskundige, mag de opdracht niet aan de advocaat die het bindende oordeel heeft gegeven of aan een kantoorgenoot worden verstrekt.
- Als verzekerde zich niet met het oordeel van de advocaat kan verenigen, kan hij de zaaksbehandeling voor eigen rekening en risico voortzetten. Wordt hij daardoor alsnog geheel of gedeeltelijk in het gelijk gesteld, dan betaalt de Stichting alsnog de redelijk gemaakte kosten van rechtsbijstand, overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.
- Deze geschillenregeling is niet van toepassing op een meningsverschil over de regeling van het geschil tussen de verzekerde en een advocaat of een door de Stichting ingeschakelde externe deskundige.

Artikel 9 Belangenconflicten

Er is sprake van een belangenconflict als beide partijen in een geschil aanspraak maken en hebben op rechtsbijstand door de Stichting. In dat geval geldt het volgende:

- bij een geschil tussen de verzekeringnemer en één van de medeverzekerden op één polis verleent de Stichting alleen rechtsbijstand aan de verzekeringnemer;
- bij een geschil tussen 2 medeverzekerden op één polis verleent de Stichting alleen rechtsbijstand aan de verzekerde die door de verzekeringnemer is aangewezen;
- bij een geschil tussen 2 verzekerden op 2 verschillende polissen hebben beide verzekerden recht op rechtsbijstand door een advocaat naar eigen keuze. De Stichting vergoedt de kosten hiervan overeenkomstig artikel 3.

Artikel 10 Risicowijziging en premievaststelling

- De verzekering geeft aanspraak op rechtsbijstand bij geschillen die voortvloeien uit het risico zoals dit is geaccepteerd en omschreven en waarvoor premie is berekend.
- De verzekeringnemer wordt periodiek gevraagd om een opgave omtrent het risico. Op grond hiervan wordt beslist of de dekking, de omschrijving van het risico en de premie aan eventuele wijzigingen worden aangepast.
- De navolgende wijzigingen kunnen niet wachten tot de eerstvolgende periodieke opgave, maar moeten door de verzekeringnemer direct worden opgegeven:
  - de wijziging van de verzekerde hoedanigheid;
  - de wijziging van de rechtsvorm of wijzigingen ten gevolge van een fusie, samengaan, splitsing of overname.
- Een verzoek om bijstand voortvloeiend uit een gewijzigd risico neemt de Stichting alleen in behandeling als:
  - de verzekeringnemer de wijziging opgeeft uiterlijk bij de eerstkomende periodieke opgave;
  - de verzekeringnemer de verschuldigde premie ter zake vanaf de wijzigingsdatum betaalt.
- Als de verzekeringnemer de periodieke opgave niet opstuurt, wordt de verschuldigde premie met 30% verhoogd.

Artikel 11 Premiebetaling en -restitutie

- De premie moet vooruit betaald worden en moet uiterlijk op de premievervaldag zijn voldaan. Indien de premie niet tijdig wordt betaald, heeft de maatschappij het recht de dekking te schorsen of te beëindigen door kennisgeving hiervan aan de verzekeringnemer. Indien de maatschappij van dit recht gebruikmaakt, bestaat er geen recht op uitkering ten aanzien van daarna plaatsvindende gebeurtenissen. De dekking vervalt niet eerder dan is toegelaten door de toepasselijke wet- en regelgeving.
- De verzekeringnemer dient de premie alsnog te betalen. De dekking begint weer na de dag waarop het verschuldigde door de maatschappij is ontvangen.
- Gedurende de periode waarin de dekking niet van kracht is, heeft de maatschappij het recht de verzekering zonder inachtneming van een opzegtermijn op een door haar te bepalen tijdstip te beëindigen.
- Bij tussentijdse beëindiging van de verzekering betaalt de maatschappij de premie over de termijn waarin de verzekering niet meer van kracht is, onder aftrek van kosten, aan de verzekeringnemer terug, tenzij de beëindiging plaatsvindt na opzegging door de maatschappij wegens opzet haar te misleiden.

Artikel 12 Wijziging van premie en/of voorwaarden

De maatschappij heeft het recht de premie en/of voorwaarden van bepaalde groepen verzekeringen en bloc te wijzigen. Behoort deze verzekering tot die groep, dan is de maatschappij gerechtigd de premie en/of voorwaarden van deze verzekering overeenkomstig die wijziging aan te passen en wel op een door de maatschappij te bepalen datum. De verzekeringnemer wordt van de wijziging in kennis gesteld en wordt geacht hiermee te hebben ingestemd tenzij hij binnen 30 dagen na deze datum schriftelijk het tegendeel heeft bericht. In dit laatste geval eindigt de verzekering 30 dagen na de genoemde datum. De mogelijkheid van opzegging door de verzekeringnemer geldt niet indien de wijziging een verlaging van de premie en/of een uitbreiding van de dekking inhoudt of indien deze voortvloeit uit wettelijke regelingen of bepalingen. Indien deze verzekering onderdeel uitmaakt van een overeenkomst waarvan ook andere verzekeringen onderdeel uitmaken, geldt de mogelijkheid van opzegging door de verzekeringnemer uitsluitend voor die onderdelen waarvoor de premie dan wel de voorwaarden gewijzigd worden. De Rechtsbijstandverzekering voor bedrijven geldt hierbij als één verzekering.

Artikel 13 Duur en einde van de verzekering

- De verzekering is aangegaan tot de in het polisblad genoemde einddatum en wordt daarna telkens voor de in het polisblad genoemde contractduur verlengd, tenzij beëindiging plaatsvindt op grond van een van de volgende bepalingen.
- Voor elke verlenging van de verzekering kan de maatschappij aan de verzekeringnemer een voorstel doen voor voortzetting van de verzekering met aangepaste premie en/of voorwaarden. Als de verzekeringnemer niet akkoord gaat met deze aangepaste premie en/of voorwaarden kan hij binnen 30 dagen na het uitbrengen van dit voorstel de maatschappij schriftelijk meedelen de verzekering te willen beëindigen met ingang van een door hem gekozen datum, zonder inachtneming van een opzegtermijn. De verzekering eindigt niet eerder dan de datum waarop hij deze mededeling doet of dan de datum waarop de verzekering zou zijn verlengd. Vanaf deze laatste datum gelden de aangepaste premie en/of voorwaarden.
- De verzekeringnemer kan de verzekering met ingang van elke gewenste datum beëindigen door schriftelijke opzegging. De verzekering wordt niet eerder beëindigd dan de datum waarop de maatschappij de opzegging heeft ontvangen.
- De maatschappij kan de verzekering schriftelijk opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van 2 maanden:
  - per de einddatum van de verzekering;
  - binnen 30 dagen na kennisneming van een gebeurtenis die voor haar tot een verplichting tot schadevergoeding zou kunnen leiden;
  - binnen 30 dagen nadat door de maatschappij een uitkering krachtens deze verzekering is gedaan dan wel is afgewezen.
- De verzekering eindigt verder:
  - met ingang van de datum waarop een premie verschuldigd is geworden, indien de maatschappij schriftelijk heeft meegedeeld de verzekering per die datum te beëindigen wegens het niet betalen van deze premie;
  - zodra de verzekeringnemer niet meer in Nederland woont of gevestigd is;
  - door het overlijden of faillissement van de verzekeringnemer en, in geval van een bedrijf, bovendien door opheffing daarvan.

Bijzondere voorwaarden Extra

(Deze Bijzondere voorwaarden zijn alleen van toepassing indien dit uitdrukkelijk uit het polisblad blijkt.)

- Een verzekerde heeft aanspraak op juridische adviesdienst als hij in zijn verzekerde hoedanigheid behoefte heeft aan juridisch advies van een juridisch deskundige als gevolg van een onzekere omstandigheid. Onder adviesdienst wordt verstaan het verlenen van telefonisch juridisch advies aan de hand van informatie die de verzekerde verstrekt.
- In tegenstelling tot hetgeen in de Algemene voorwaarden is geregeld, verleent de Stichting tevens rechtsbijstand bij:
  - het voeren van verweer tegen vorderingen uit onrechtmatige daad, waaronder mede begrepen daarvoor in de plaats komende regresvorderingen en vorderingen op grond van artikel 5:37 BW, uitsluitend indien de verzekerde is verzekerd voor bedrijfs- of beroepsaansprakelijkheid en deze verzekering geen dekking biedt;
  - geschillen over de verhuur van een onroerende zaak die vermeld is op het polisblad en die de verzekerde ten minste voor de helft in eigen gebruik heeft;
  - geschillen over bodemverontreiniging.
- In tegenstelling tot hetgeen in de Algemene voorwaarden is vermeld, geldt er geen eigen risico voor advocaatkosten.
- Voor andere geschillen dan een vordering op grond van een onrechtmatige daad, een strafzaak of geschillen over onroerende zaken wordt rechtsbijstand verleend in Nederland, Duitsland, België of Luxemburg mits de rechter van één van die landen bevoegd is en het Nederlandse, Duitse, Belgische of Luxemburgse recht van toepassing is.

Bijzondere voorwaarden Agrarisch

(Deze Bijzondere voorwaarden zijn alleen van toepassing indien dit uitdrukkelijk uit het polisblad blijkt.)

In aanvulling op hetgeen in de Algemene voorwaarden is geregeld, gelden de volgende bepalingen.

1. De Stichting verleent rechtsbijstand in geschillen over geldelijke bijdragen van de overheid, zoals subsidies, indien de beslissing van de overheid waartegen beroep wordt aangetekend, alsmede de periode waarop die beslissing betrekking heeft, geheel binnen de looptijd van de verzekering liggen.
2. De Stichting verleent geen rechtsbijstand in geschillen over quota.

Bijzondere voorwaarden Bedrijfsmotorrijtuigen

(Deze Bijzondere voorwaarden zijn alleen van toepassing indien dit uitdrukkelijk uit het polisblad blijkt.)

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. Onder verzekerde worden verstaan:
  - a. de verzekeringnemer;
  - b. de gemachtigde bestuurder of passagier, uitsluitend voor wat betreft de dekking zoals omschreven in artikel 2 lid 1 a;
  - c. de nagelaten betrekkingen van een verzekerde, indien en voor zover zij een vordering kunnen instellen tot voorziening in de kosten van levensonderhoud naar aanleiding van een gebeurtenis, waarvoor krachtens de verzekering aanspraak op rechtsbijstand bestaat.
2. Onder adviesservice wordt verstaan het eenmalig verlenen van een telefonisch juridisch advies aan de hand van de informatie die verzekerde telefonisch verstrekt.

Artikel 2 Omvang van de dekking

1. Een verzekerde heeft aanspraak op adviesservice en op rechtsbijstand bij het uitoefenen van de hierna genoemde activiteiten:
  - a. de deelname aan het wegverkeer met het verzekerde motorrijtuig;
  - b. het voorhanden hebben, onderhouden en vervangen van het verzekerde motorrijtuig.Onder motorrijtuig wordt mede begrepen de aan een personen- of bestelauto gekoppelde caravan of aanhanger.
2. In geval rechtsbijstand wordt verleend, moet sprake zijn van een op geld waardeerbaar belang.
3.
  - a. De Stichting schiet aan de verzekerde een waarborgsom voor van ten hoogste € 25.000,-, als door een buitenlandse overheid in verband met een gedekte strafzaak, de betaling van een waarborgsom wordt verlangd voor zijn vrijlating, de teruggave van zijn rijbewijs of de opheffing van een beslag, gelegd op het verzekerde motorrijtuig.
  - b. Door het aanvaarden van het voorschot, machtigt de verzekerde de Stichting onherroepelijk daarover te beschikken zodra het weer wordt vrijgegeven en aanvaardt hij de verplichting, zijn volle medewerking te verlenen aan het verkrijgen van onverwijld restitutie aan de Stichting.
  - c. De verzekerde is verplicht het voorschot zo spoedig mogelijk terug te betalen, maar in ieder geval binnen een jaar nadat het is verstrekt.

Artikel 3 Dekkingsgebied

1. In de volgende gevallen wordt rechtsbijstand verleend in Europa en de landen rondom de Middellandse Zee, mits de rechter van één van die landen bevoegd is en het recht van één van die landen van toepassing is:
  - a. het verhalen van schade ontstaan door een beschadiging van lijf of goed;
  - b. strafzaken;
  - c. geschillen uit sleep- en reparatieovereenkomst.
2. In alle overige gevallen wordt rechtsbijstand alleen verleend in Nederland, mits de Nederlandse rechter bevoegd is en het Nederlandse recht van toepassing is.

Artikel 4 Uitsluitingen en beperkingen

1. De verzekerde kan in contractuele geschillen alleen aanspraak maken op rechtsbijstand als het belang van zijn verzoek ten minste € 110,- belooft.
2. De Stichting verleent geen rechtsbijstand en adviesservice:
  - a. in geschillen over de exploitatie van het verzekerde motorrijtuig (verhuur, vervoer, examens, les enzovoort);

- b. in geschillen over de aanschaf van tweedehands motorrijtuigen, tenzij deze onder schriftelijke garantie zijn gekocht bij een officiële dealer;
  - c. bij het voeren van verweer tegen vorderingen uit onrechtmatige daad of daarvoor in de plaats komende regresacties.
3. De Stichting vergoedt aan de verzekerde de schade aan het verzekerde motorrijtuig ten gevolge van de onrechtmatige daad van een ander, voor zover de schade een eigen risico van € 125,- te boven gaat tot ten hoogste € 1.250,-. Dit als een verhaalsactie strandt door onvermogen van de wederpartij, tenzij de verzekerde de schade op een andere manier vergoed kan krijgen.

Artikel 5 Verlening van rechtsbijstand

De Stichting verleent rechtsbijstand aan de verzekerde overeenkomstig de Algemene en Bijzondere voorwaarden en vergoedt de daaruit voortvloeiende externe kosten onbeperkt.

Artikel 6 Risicowijziging

1. Als de verzekeringnemer het verzekerde motorrijtuig vervangt door een gelijksoortig motorrijtuig, bestemd voor eenzelfde gebruik, gaat de verzekering over op dit nieuwe motorrijtuig. De verzekeringnemer moet de vervanging binnen 8 dagen opgeven aan de maatschappij.
2. In afwijking van lid 1 hoeft de verzekeringnemer de vervanging niet op te geven als hij naast het vervangen motorrijtuig geen ander motorrijtuig in eigendom heeft. Op verzoek van de maatschappij moet de verzekeringnemer aantonen dat er sprake is van vervanging.
3. De maatschappij beëindigt de verzekering of schort deze desgevraagd eerst op tot de eerstvolgende premieervaldag, als de verzekeringnemer het verzekerde motorrijtuig niet meer voorhanden heeft en hij dit kan aantonen.
4. Ingeval van tijdelijke vervanging tijdens reparatie biedt de verzekering ook dekking voor het vervangende motorrijtuig.

Bijzondere voorwaarden Incassobijstand

(In geval van incassobijstand gelden deze Bijzondere voorwaarden in afwijking van en in aanvulling op de Algemene voorwaarden die op deze verzekeringsovereenkomst van toepassing zijn.)

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. Onder verzekerde worden verstaan de in de polis genoemde verzekeringnemer en de eventueel meeverzekerde bedrijven in hun verzekerde hoedanigheden.
2. Onder incassobijstand wordt verstaan het verlenen van rechtsbijstand bij de buitengerechtigde en gerechtelijke invordering van een geldvordering uit overeenkomst op een schuldenaar, als aan het uitblijven van betaling geen juridisch verweer ten grondslag ligt.
3. Onder incassobijstand worden niet begrepen:
  - a. het onderbouwen van de vordering in antwoord op verweer van de schuldenaar;
  - b. het voeren van verweer tegen een tegenvordering van de schuldenaar; mogelijk valt deze bijstand wel onder de dekking van artikel 3 lid 2 van de Algemene voorwaarden.
4. Onder buitengerechtigde incasso worden verstaan het schriftelijk en telefonisch aanmanen tot betaling van de schuldenaar.
5. Onder gerechtelijke incasso worden verstaan:
  - a. alle maatregelen, in rechte, ter incasso van een vordering;
  - b. alle maatregelen gericht op de tenuitvoerlegging van een verkregen vonnis;
  - c. het zo nodig verrichten van een onderzoek naar de verhaalbaarheid van de vordering middels een standaard verhaalsrapport.
6. Onder geldvordering wordt verstaan het, blijkens een uitgebrachte factuur of gesloten overeenkomst door verzekerde aan de schuldenaar in rekening gebrachte bedrag inclusief btw, verhoogd met vertragingsrente en incassokosten.
7. Onder vertragingsrente wordt verstaan de door de schuldenaar verschuldigde rente wegens vertraging in de voldoening van de geldvordering.
8. Onder incassokosten worden verstaan de bij de schuldenaar in rekening gebrachte kosten voor de buitengerechtigde incasso van de geldvordering.
9. Onder interne kosten worden verstaan de kosten van de deskundigen in loondienst van de Stichting.
10. Onder externe kosten worden verstaan de kosten die aan de Stichting in rekening gebracht worden in verband met de gerechtelijke incasso.
11. Onder proceskosten wordt verstaan dat deel van de externe kosten dat rechtstreeks samenhangt met het uitbrengen van de dagvaarding en het voeren van de procedure.

Artikel 2 Omvang van de dekking

1. Als een verzekerde bij het leveren van producten en diensten wordt geconfronteerd met een schuldenaar die zijn betalingsverplichting uit een overeenkomst niet nakomt, heeft hij aanspraak op de in de hierna volgende artikelen beschreven incassobijstand en kostenvergoeding, mits de vordering is ontstaan gedurende de looptijd van deze

- verzekering dan wel binnen een tijdvak van ten hoogste 3 maanden voorafgaand aan het van kracht worden van deze verzekering en de incassobijstand wordt verleend door de Stichting.
- De Stichting vergoedt de aan de buitengerechtelijke incasso verbonden interne en externe kosten.
  - De Stichting vergoedt de aan de gerechtelijke incasso verbonden interne en externe kosten indien de schuldenaar tijdens de gerechtelijke procedure geen verweer voert, of de schuldenaar in de gerechtelijke procedure bij de sector kanton van de rechtbank (het kantongerecht) verweer voert en/of een tegenvordering instelt.
  - De Stichting vergoedt de aan de gerechtelijke incasso verbonden interne en externe kosten indien de schuldenaar in de gerechtelijke procedure bij de sector civiel van de rechtbank verweer voert en/of een tegenvordering instelt indien en voor zover een verzekerde aanspraak kan maken op rechtsbijstand zoals bedoeld in deze polisvoorwaarden. De kosten worden vergoed tot maximaal het op het polisblad verzekerde bedrag.
  - De gevorderde buitengerechtelijke incassokosten en de proceskosten waartoe de schuldenaar is veroordeeld, voor zover geïncasseerd, komen ten goede aan de Stichting.

Artikel 3 Uitsluitingen en beperkingen

- De incassobijstand wordt uitsluitend verleend in Nederland, mits de schuldenaar in Nederland gevestigd is, de Nederlandse rechter bevoegd is en het Nederlandse recht van toepassing is.
- De Stichting verleent geen incassobijstand bij de volgende vorderingen:
  - geldvorderingen die meer dan 6 maanden na factuurdatum ter incasso worden aangeboden;
  - geldvorderingen uit huurovereenkomsten;
  - geldvorderingen uit levering van gas, water of stroom;
  - geldvorderingen uit het verschaffen van consumptief krediet.
- De aan de buitengerechtelijke incasso en gerechtelijke incasso verbonden kosten als bedoeld in artikel 2 van deze Bijzondere voorwaarden worden niet vergoed als de verzekerde de incasso-opdracht intrekt, zelf een regeling treft met de debiteur of de vordering zelf incasseert. In deze gevallen is de verzekerde aan de Stichting verschuldigd de kosten van buitengerechtelijke incasso die de schuldenaar zou hebben moeten betalen als de geldvordering door de Stichting volledig zou zijn geïncasseerd. Indien van toepassing is de verzekerde daarnaast de interne en externe kosten van gerechtelijke incasso verschuldigd. De interne kosten worden vastgesteld op basis van het actuele uurtarief van de Stichting.
- De Stichting is bevoegd de niet geïncasseerde buitengerechtelijke incassokosten en de proceskosten te verrekenen met de geïncasseerde geldvordering indien de schuldenaar slechts de geldvordering of een deel daarvan, maar niet de verschuldigde buitengerechtelijke kosten en/of de proceskosten heeft voldaan en invordering daarvan onevenredige kosten voor de Stichting met zich mee zou brengen.
- De vergoeding van het griffierecht door de Stichting (als onderdeel van de externe kosten) is gebonden aan een maximum van € 1.000,- per kalenderjaar.
- De Stichting verleent geen (verdere) incassobijstand zodra de schuldenaar in staat van faillissement of surseance van betaling is geraakt, dan wel een aanvraag daartoe is ingediend, tenzij deze aanvraag door of in overleg met de Stichting zelf is gedaan.

Artikel 4 Verplichtingen van de verzekerde

- De verzekerde draagt er zorg voor dat:
  - op alle overeenkomsten ter zake waarvan hij incassobijstand verzoekt algemene of leveringsvoorwaarden van toepassing zijn, waarvan de betalingsvoorwaarden door de Stichting bij de aanvang van de verzekering beoordeeld en akkoord bevonden zijn;
  - de verzekerde zelf de schuldenaar ten minste tweemaal schriftelijk tot betaling heeft aangemaand voordat hij een verzoek om incassobijstand doet;
  - door de verzekerde zelf in zijn eerste aanmaning tevens aanspraak is gemaakt op betaling van de overeengekomen buitengerechtelijke kosten.
- De verzekerde die een beroep wil doen op de incassobijstand dient het verzoek daartoe in binnen 6 maanden nadat hij voor het eerst aan de schuldenaar verzocht heeft de geldvordering te voldoen.
- Op verzoek van de Stichting overlegt de verzekerde:
  - een kopie van de factuur die de geldvordering vermeldt;
  - kopieën van de zelf verzonden aanmaningen;
  - alle informatie die van belang is voor het welslagen van de incasso.
- De verzekerde onthoudt zich, na het overdragen van de vordering, van afspraken met de schuldenaar ter zake van de betaling van de vordering.
- De verzekerde stelt de Stichting direct op de hoogte van de ontvangst van correspondentie dan wel rechtstreekse betalingen van de schuldenaar.

Artikel 5 Verlening van incassobijstand

- De incassobijstand wordt verleend door de Stichting.
- De Stichting is gerechtigd pas tot gerechtelijke incasso van een vordering op een schuldenaar over te gaan, nadat een daaraan voorafgaand bij dezelfde schuldenaar ingestelde vordering door deze is voldaan.
- Als door de buitengerechtelijke incasso de geldvordering niet geïncasseerd is, verricht de Stichting zo nodig een onderzoek naar de verhaalbaarheid van de vordering. Als er naar het oordeel van de Stichting op grond van dit onderzoek geen redelijke kans is de geldvordering te incasseren, staakt de Stichting de incassobijstand.

- Als een gerechtelijke incasso is gestaakt in verband met onvoldoende verhaalsmogelijkheden of als een verkregen vonnis niet of niet volledig ten uitvoer is gelegd in verband met de onvindbaarheid van de schuldenaar zal de Stichting binnen 2 jaar na het beëindigen van de eerste incasso trachten voor een tweede keer voldoening van de schuld te verkrijgen, mits de schuldenaar een natuurlijk persoon betreft.
- De Stichting is gerechtigd namens de verzekerde met de schuldenaar een afbetalingsregeling te treffen met een looptijd van maximaal 6 maanden.

Artikel 6 Geschillenregeling

- Als de verzekerde het oneens blijft met de Stichting over de haalbaarheid van de vordering of de verdere wijze van incasso en hij ter zake een rapport overlegt dat is opgesteld door een onafhankelijk onderzoeksbureau, waarin zijn opvatting gesteund wordt, dan kan de verzekerde verzoeken dit verschil van mening voor te leggen aan een gerechtsdeurwaarder naar zijn keuze.
- De Stichting legt dan het eigen rapport en het door de verzekerde ingebrachte rapport voor aan de gerechtsdeurwaarder naar keuze van de verzekerde en verzoekt hem een oordeel te geven over de haalbaarheid. Het oordeel van de gerechtsdeurwaarder is bindend voor de Stichting en de verzekerde. Als de verzekerde door de gerechtsdeurwaarder in het gelijk wordt gesteld, vergoedt de Stichting de kosten van het door de verzekerde overgelegde rapport en hervat de incassowerkzaamheden.

Nadere omschrijvingen

Atoomkernreacties

Onder schade door atoomkernreacties wordt verstaan schade veroorzaakt door, opgetreden bij of voortgevoeld uit atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan. De uitsluiting van schade door atoomkernreacties geldt niet met betrekking tot schade veroorzaakt door radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige of (niet-militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er een door enige overheid afgegeven vergunning (voor zover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen, tenzij krachtens enige wet of enig verdrag een derde voor de geleden schade aansprakelijk is. Onder 'kerninstallatie' wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), alsmede een kerninstallatie aan boord van een schip.

Molest

Onder schade door molest wordt verstaan schade veroorzaakt door of ontstaan uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en muiterij. De maatschappij dient te bewijzen dat de schade direct veroorzaakt is door of ontstaan is uit een van deze oorzaken.

Noot. De zes genoemde vormen van molest, alsmede de definities van deze vormen van molest, vormen een onderdeel van de tekst, die d.d. 2 november 1981 door het Verbond van Verzekeraars in Nederland gedeponneerd is ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te Den Haag.

Klachten- en geschillenregeling

Klachten en geschillen die betrekking hebben op de totstandkoming en uitvoering van deze verzekeringsovereenkomst kunnen worden voorgelegd aan het interne Klachtenbureau Klaverblad Verzekeringen via e-mailadres klachtenbureau@klaverblad.nl of via Postbus 3012, 2700 KV Zoetermeer.

Als u geen gebruik wilt maken van deze mogelijkheid of als u de behandeling of de uitkomst hiervan niet bevredigend vindt, kunt u het geschil voorleggen aan de Nederlandse rechter.

